

## Beslisnota voor de raad

Datum 3 juni 2021

### Openbaar

Onderwerp Actieplan Zwolle Wereldfietsstad  
Versienummer 4.0

Portefeuillehouder E. Anker  
Informant Syb Tjepkema  
Afdeling Ruimte en Economie  
Telefoon (038) 498 2133  
Email S.Tjepkema@zwolle.nl

### Financiële gevolgen

Betreft doel 6.3.1 We zorgen voor een toekomstbestendige verkeersinfrastructuur met prioriteit voor schoon vervoer  
Begroting wijzigen Nee  
Dekking ten laste van NVT

### Bijlagen

1. Actieplan Zwolle Wereldfietsstad 2030

### De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 In te stemmen met het actieplan Zwolle Wereldfietsstad 2030
- 2 Over de benodigde investeringen een besluit te nemen bij de begroting 2022.
- 3 Kennis te nemen van de voorgestelde wijze van beantwoording van de Motie M1 "Veilig en slim fietsen in de binnenstad".

Datum 3 juni 2021

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Op 16 december 2019 heeft uw raad de mobiliteitsvisie 2030 “Mobiliteit brengt Zwolle verder” vastgesteld. Deze visie wordt de komende jaren concreet uitgewerkt in de vorm van actieplannen voor een specifiek thema met bijbehorende uitvoeringsagenda. Het actieplan Zwolle Wereldfietsstad is het eerste actieplan dat aan de gemeenteraad voorgelegd wordt. Fietsen is een belangrijk thema in Zwolle. Zwolle zit in de kopgroep van fietssteden in de wereld. Fietsen maakt het mogelijk dat Zwolle de komende jaren kan blijven groeien en bijdraagt aan de gezondheid van inwoners van Zwolle, de leefkwaliteit en bereikbaarheid van de stad, efficiënt ruimtegebruik en een gastvrije, economisch sterke en vitale stad. Zwolle is wereldfietsstad en heeft de ambitie om dat in de toekomst ook te blijven. Het actieplan legt de ambities van de gemeente en partners in de stad vast en vertaalt deze naar een concreet uitvoeringsprogramma om deze ambities waar te maken. Het actieplan vormt ook de basis voor voorstellen die vanuit Zwolle in het kader van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF) worden ingediend. In het NTF leggen Rijk en Provincies hun ambities vast om het fietsengebruik in Nederland met 20% te laten groeien, zoals afgesproken in de nationale fietsagenda. Op basis van een gezamenlijk op te stellen uitvoeringsagenda fiets kunnen gemeenten naar verwachting middelen van Rijk en Provincies aanvragen als co-financiering van gemeentelijke projecten op het gebied van fietsinfrastructuur, fietsparkeren en fietsstimulering. Ook is de verwachting dat de komende jaren kansenbebeslis ontstaan voor co-financiering van fietsmaatregelen vanuit het Rijk en Europa in het kader van de Greendeal en de herstellfondsen. Het uitvoeringsprogramma fiets maakt integraal onderdeel uit van de dynamische uitvoeringsagenda mobiliteit die wij u jaarlijks bij de Perspectiefnota zullen voorleggen. Met het actieplan wordt ook concreet invulling gegeven aan motie M-1 “Veilig en slim ruimte en fietsen delen in de binnenstad” die op 8 juli 2019 in de Zwolse raad is aangenomen. Deze is vertaald in de “Verkenning fietsparkeren Binnenstad 2030” die een integraal onderdeel van het actieplan vormt.

**Beoogd effect**

Het belangrijkste doel van het actieplan is om het fietsen in Zwolle voor alle gebruikers aantrekkelijker, veiliger en comfortabeler te maken. Hiermee behouden we onze positie in de kopgroep van fietssteden in de Wereld. Door de uitvoering van het actieplan kan Zwolle duurzaam verder groeien, zorgen we voor gezonde bewoners en dragen we ook actief bij aan de opgaven van de stad op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie, een inclusieve samenleving, cultuur, recreatie, sport en toerisme. We werken hierbij actief samen met onze buurgemeenten in de Regio Zwolle en de Provincie Overijssel. We dragen met de uitvoering van het actieplan actief bij aan de ambities en doelen van de mobiliteitsvisie en Omgevingsvisie. We streven hierbij naar een groei van 20% van het fietsgebruik tot 2027 door onder meer gericht in te zetten op verbeteren van de verkeersveiligheid, doorstroming en het comfort voor fietsers. Verder hebben we de ambitie om overlast van geparkeerde fietsen tegen te gaan door te zorgen voor voldoende, kwalitatief hoogwaardige fietsparkeervoorzieningen.

Datum 3 juni 2021

## Argumenten

1. *Het actieplan maakt het voor fietsers in Zwolle nog aantrekkelijker, veiliger en comfortabeler*  
Zwolle wordt in en buiten Nederland nu reeds gezien als een voorbeeld van een echte fietsstad. Dit willen we nog verder versterken door vanuit fietser te denken en fietsers ook te stimuleren om actief mee te doen om het fietsen in Zwolle nog beter te maken.
2. *Het actieplan draagt bij aan de duurzame groei van de stad*  
Het actieplan draagt concreet bij aan de ambities van de Omgevingsvisie om enerzijds verder te groeien en anderzijds de aantrekkelijke, vitale, leefbare en gezonde stad te blijven die Zwolle nu is. Hierbij wordt gekozen voor een compacte stad met veel aandacht voor klimaat en energie. De fiets is bij uitstek het vervoermiddel dat het mogelijk maakt dat Zwolle zich op deze manier ontwikkelt. Daarnaast draagt het actieplan bij aan de 3 ambities van de Mobiliteitsvisie, te weten: gastvrijheid en bereikbaarheid, verkeersveiligheid en toegankelijkheid en innovatieve (wereld)fiets stad.
3. *Het actieplan past bij het provinciale en Rijks fietsbeleid en de Europese Greendeal*  
Het actieplan draagt bij aan de ambities en doelen van het Rijk zoals vastgelegd in de Nationale Toekomstbeeld Fiets (NTF) en de fietsagenda en van de provincie Overijssel, zoals vastgelegd in het Koersdocument Fiets. Ook draagt het bij aan de doelen van de Europese Greendeal en de herstellfondsen. Dit geeft goede kansen om co-financiering te krijgen voor onderdelen van het plan.
4. *Het actieplan zorgt voor versnelling van de Zwolse fietsaanpak*  
Zwolle heeft een succesvolle fietsaanpak en een hoog veiligheidsgevoel bij fietsers. Toch is een versnelling nodig om de ambitie van 20% meer fietsgebruik in 2027 te halen en om de toename van de ongevallen onder fietsers aan te pakken. Hierdoor maken we mogelijk dat de stad de komende jaren kan blijven groeien en dat daarbij de leefbaarheid en verkeersveiligheid van de stad gewaarborgd worden. Naast onze succesvolle infrastructurele aanpak zullen we daarnaast versterkt inzetten op gedragsbeïnvloeding, communicatie en slimme technieken om de veiligheid, het comfort, de gezondheid en het gemak voor fietsers te verhogen.
5. *Door een betere fietsinfrastructuur blijft Zwolle bereikbaar, leefbaar en veilig*  
We moeten de komende jaren investeren in meer en bredere fietspaden, het Zwolse fietsnetwerk verder afmaken, fietstunnels en –bruggen aanleggen en regionale snelfietsroutes mee helpen realiseren. Daarmee maken we mogelijk dat Zwolle kan blijven groeien en ook goed bereikbaar blijft voor forensen, studenten en bezoekers van buiten de stad. Hierbij wordt de doorstroming van alle verkeersstromen in en naar de stad verbeterd en daarmee de leefbaarheid en verkeersveiligheid van bewoners en verkeersdeelnemers bevorderd.
6. *Goede fietsenstallingen zijn essentieel*  
Door het hoge fietsgebruik in Zwolle en de ambitie om dit de komende jaren nog te laten groeien neemt ook de overlast van fout geparkeerde fietsen in de Binnenstad, winkelcentra en evenementen toe. Ook neemt fietsendiefstal van met name elektrische fietsen toe. We investeren daarom in grote inpandige bewaakte stallingen, flexibele al dan niet bewaakte (pop-up)stallingen een fietsring in de Binnenstad die deze stallingen verbindt en goede bewegwijzering naar en communicatie over de fietsparkeervoorzieningen. Hiermee geven we concreet inhoud aan de motie M-1 “Veilig en slim ruimte en fietsen delen in de Binnenstad”,

Datum 3 juni 2021

7. *De verkeersveiligheid van met name kwetsbare groepen wordt verbeterd*

De laatste jaren neemt de verkeersonveiligheid van met name oudere fietsers in het verkeer toe. Dit komt met name ook door de toename van het gebruik van elektrische fietsen en de daarmee toenemende drukte en snelheidsverschillen op het fietspad. Ook zijn er relatief veel ongevallen met paaltjes en andere objecten. We gaan daarom gerichte maatregelen nemen om de verkeersveiligheid te verbeteren in relatie tot het actieplan verkeersveiligheid.

8. *Innovatie, monitoring en samenwerking is essentieel*

Door gerichte innovatie, monitoring en samenwerking met bewoners, scholen en bedrijven zorgen we ervoor dat we nieuwe en slimme maatregelen nemen, om steeds in te kunnen spelen op de dynamiek van de samenleving en de effectiviteit van onze aanpak te verbeteren. Ook zorgen we er op deze manier voor dat het draagvlak verbeterd wordt.

9. *We delen onze kennis en profileren ons als de innovatieve wereldfietsstad*

We hebben als wereldfietsstad veel kennis en ervaring opgedaan met effectieve en innovatieve fietsmaatregelen. Dit delen we graag zowel binnen Nederland als daarbuiten. Dit draagt bij aan het fietsen in andere landen en onze (inter)nationale profilering als experimentele Hanzestad. Door de kennis te delen en samen te werken in (inter)nationale programma's leren we zelf ook weer en blijven we onze aanpak verbeteren. Ook kan het bijdragen aan het vinden van de benodigde co-financiering voor de maatregelen.

## Risico's

1. *Door de corona-crisis worden onze ambities en doelen niet gehaald*

Door de huidige coronacrisis en de daaruit voortvloeiende economische crisis is er een reële kans dat de gestelde ambities en doelen niet gehaald worden. We zullen daarom bij de uitwerking van de dynamische mobiliteitsagenda ook scenario's presenteren waarbij we met de inzet van minder middelen toch onze aanpak kunnen verbeteren. We zullen aangeven welk effect dit op het halen van de doelen zal hebben. Ook zullen we actief financiering door Europa, Rijk en provincie Overijssel en de inzet van bedrijven, organisaties en inwoners van Zwolle zoeken.

Datum 3 juni 2021

### **Financiën**

Uitvoering vindt zoveel mogelijk plaats binnen bestaande financiële kaders. We gaan voortvarend aan de slag met de maatregelen waar al dekking voor is. De overige maatregelen zullen de komende tijd met de maatregelen uit de andere actieplannen worden meegenomen in de dynamische mobiliteitsagenda die wij opstellen als uitvoeringsprogramma van de mobiliteitsvisie en waar mogelijk worden betrokken bij de Strategische Investeringsagenda. . Waar mogelijk maken we ook werk met werk, bij infrastructurele maatregelen stemmen we af met beheer en onderhoud om samen op te trekken. Ook zetten we maximaal in op co-financiering door de provincie Overijssel, het Rijk of Europa. We zien daarvoor goede kansen gezien de ambities van het Rijk (Nationaal Toekomstbeeld fiets) en Europa (Greendeal).

### **Communicatie**

Het actieplan is besproken met en mede vormgegeven door organisaties die betrokken zijn bij fietsen in de stad en de provincie Overijssel. Hierbij is aangegeven dat men de ambitie van het actieplan en de uitvoeringsagenda steunt. Bij de uitvoering van het plan zal actief samengewerkt worden met partners in de stad, zoals de fietsinnovatie community waarin wij actief deelnemen. Onderdeel van het actieplan is dat we, samen met de partners in de stad en bewoners, een communicatiestrategie gaan ontwikkelen.

### **Vervolg**

Na vaststelling van het actieplan zal de uitvoeringsagenda nader uitgewerkt worden en opgenomen in de dynamische mobiliteitsagenda en de Strategische Investeringsagenda. Dit willen we doen in nauwe afstemming met onze lokale, regionale en landelijke partners, zoals het Rijk, de provincie Overijssel en stakeholders en interne gemeentelijke beleidsvelden..

Het actieplan Zwolle Wereldfietsstad is onlosmakelijk verbonden met het actieplan verkeersveiligheid dat wij u later in 2021 aanbieden.

De resultaten en effecten van het actieplan worden via de reguliere beleidscyclus gedeeld met de gemeenteraad.

### **Openbaarheid**

Dit besluit is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

Interim-secretaris, Liesbeth Borsboom